

Norecopa
c/o Veterinærinstituttet
Postboks 750 Sentrum
0106 Oslo

PREPARE for better Science

<https://norecopa.no>

REFERAT fra Norecopas 42. styremøte, mandag 20. september 2021 kl. 1200-1340
Møtet ble arrangert som videokonferanse.

Tilstede:

Bente Bergersen (BB, forvaltning, styreleder)
Kristian Straume-Lie (KSL, industri)
Susanna Lybæk Thee Heggli (SLTH, dyreverv)
Chris Noble (CN, forskning)
Adrian Smith (AS, sekretær og referent)

Saksliste:

1. Dato for det neste styremøtet
2. Den økonomisk situasjon
3. Skal Norecopa sponse ETPLAS?
4. Skal Norecopa søke Dyrevervalliansens forskningsfond?
5. PREPARE for fiskeforskere
6. Kurs i PREPARE - britisk initiativ
7. Initiativ fra årets 3Rprisvinnere: AquaR2022
8. Referatsaker
 - a. WC11 Maastricht
 - i. Norecopas presentasjoner
 - ii. Charles River Excellence in Refinement Award
 - b. Møtedeltagelse ut 2021
 - c. Bok om eksperimentelt design
 - d. Manuscript om EU3Rnet til ALTEX
 - e. Forskningsrådsprosjekter hvor Norecopa deltar
9. Eventuelt
10. Idémuldring om et fysisk 3R senter

BB ønsket velkommen til Norecopas 42. styremøte. Det var ingen innsigelser mot innkallingen og heller ingen saker under Eventuelt. Dagsorden ble godkjent, men BB ønsket å behandle sak 10 før sak 8.

Sak 1: Dato for det neste styremøtet

Styret hadde på forhånd besvart en Doodle om mulige datoer for det neste styremøtet, i januar eller februar.

Vedtak: Neste styremøte blir et nettmøte på torsdag den 27. januar 2022 kl. 1200 - 1500.

Sak 2: Den økonomiske situasjon

AS redegjorde for den økonomiske situasjonen for Norecopa i 2021, som betraktes som god, innenfor den relativt beskjedne bevilgningen til organisasjonen¹.

Nordisk Samfunn mot Smertevoldende Dyreforsøk har nylig meddelt at de støtter vedlikeholdet av NORINA-databasen med et éngangsbeløp på kr 100 000 i 2021. AS er i dialog med et legemiddelfirma som har oppfordret Norecopa til å søke på et lignende beløp.

AS presenterte flere forslag til hvordan eventuelle resterende driftsmidler kunne disponeres i 2021. Ett av disse var å legge enda et datasett fra EURL ECVAM inn på Norecopas nettsider². Senteret har nå produsert et datasett med informasjon om alternativer til bruken av dyr i forskning på nevrodegenerative sykdommer som f.eks. Alzheimers³.

Vedtak:

- Styret ber sekretæren om å vurdere den økonomiske situasjonen fortløpende. Sekretæren gis fullmakt til å bestille arbeidet med å legge inn EURL ECVAMs datasett.

Sak 3: Skal Norecopa sponse ETPLAS?

AS orienterte styret om ETPLAS,⁴ som er en EU-finansiert plattform for synliggjøring av europeiske opplærings- og treningsmoduler og kurs innen forsøksdyrlære. Det er utarbeidet en rekke moduler som samsvarer med læringsmålene i EU-direktivet. ETPLAS skal være en informasjonsportal som fremmer kommunikasjon mellom kursarrangører, akkrediteringsorganer, forsøksdyravdelinger og regulatoriske myndigheter.

ETPLAS søker sponsorer for å holde prosjektet i gang. Disse kan enten være *Occasional Sponsors* som støtter ETPLAS med et engangsbeløp, eller *Continuing Sponsors* som forplikter seg til et årlig beløp på minst 1.000 euro.

Vedtak:

Styret gir sekretæren fullmakt til å overføre et engangsbeløp til ETPLAS på inntil kr 30 000 på slutten av dette regnskapsåret, dersom økonomien tillater det.

¹ <https://norecopa.no/media/taiirh2s/budsjett-for-2021.pdf>

² <https://norecopa.no/databases-guidelines/eu-commission-dataset-on-respiratory-disease-models>

³ <https://data.jrc.ec.europa.eu/dataset/a8fd26ef-b113-47ab-92ba-fd2be449c7eb>

⁴ <https://etplas.eu>

Sak 4: Skal Norecopa søke Dyrevernalliansens forskningsfond?

Dyrevernalliansens forskningsfond⁵ utlyser igjen midler i 2021, med søknadsfrist den 24. september. Fondets formål er å støtte forskning av god vitenskapelig kvalitet som bidrar til å fremme dyrs interesser. I 2021 vil det bli delt ut inntil kr 1 500 000.

AS presenterte noen forslag til aktiviteter hvor Norecopa kunne søke om støtte. Ett av disse var en detaljert analyse av de nyeste tallene for bruken av forsøksdyr i Norge, for å gi Norecopa bedre innsikt i hva dyrene brukes til, og dermed hvor 3R-arbeidet bør konsentreres.

Vedtak: Styret ber sekretæren om å søke fondet om støtte til analyse av forsøksdyrtallene.

Sak 5: PREPARE for fiskeforskere

AS orienterte styret om arbeidet med å etablere egne faner for fiskeforskere på nettsidene til PREPARE-sjekklisten⁶. Brorparten av arbeidet er blitt gjort av Chloe Stevens fra RSPCA, SLTH og AS.

SLTH orienterte om sitt bidrag til prosjektet, som nå er midlertidig avsluttet. På lengre sikt hadde det vært nyttig å ha lignende faner for feltforsøk.

Vedtak: Styret tar dette til orientering.

Sak 6: Kurs i PREPARE - britisk initiativ

AS har fått en henvendelse fra en britisk kollega som ønsker å inngå et formelt samarbeid med Norecopa om å utarbeide kurs i planlegging av dyreforsøk med utgangspunkt i PREPARE-retningslinjene.

Styret diskuterte saken, og var særlig opptatt av rettighetene og eierskap til kursene, slik at dette prosjektet ikke kommer i konflikt med Norecopas egne planer.

AS orienterte om at et slikt samarbeid ikke var aktuelt uansett før 2022.

Vedtak: Styret ba sekretæren om å sjekke ut de juridiske sidene av det foreløpige forslaget før diskusjonene eventuelt fortsetter med å utarbeide et forslag til en mer detaljert avtale,.

⁵ <https://dyrevern.no/dyrevern/sok-midler-fra-dyrevernalliansens-forskningsfond>

⁶ <https://norecopa.no/PREPARE>

Sak 7: Initiativ fra årets 3Rprisvinnere: AquaR2022

Vinnerne av Norecopas 3R-pris i år⁷, Carlo Lazado og Elisabeth Ytteborg fra Nofima Ås, har bestemt seg for å arrangere et seminar med navnet *AquaR2022* den 22. januar 2022 på Ås. Hensikten med seminaret er å lage et forum hvor alle interessepartene kan diskutere avendelsen av 3R i akvakulturforskning, spesielt i Norge. AS har allerede sagt seg villig til å holde et innlegg på vegne av Norecopa, og han har skrevet et støttebrev i forbindelse med deres søknad om arrangementsstøtte fra Forskningsrådet.

Vedtak: Styret applauderer dette initiativet, som er i tråd med Norecopas mål om å involvere alle interessepartene i 3R-arbeidet.

Sak 10: Idémuldring om et fysisk 3R senter

AS hadde på forhånd utarbeidet et 5-siders notat om Norecopas fremtid og tanker omkring et fysisk 3R-senter, som ble sirkulert til styret sammen med sakspapirene.

Notatet beskrev historikken rundt interessen for Norecopa fra politisk hold, og fra andre aktører som den nasjonale forsøksdyrkomitéen, Den norske Veterinærforening, Dyrevernalliansen og Veterinærinstituttet. Notatet inneholdt også et sitat fra regjeringens nye havbruksstrategi. Notatet inkluderte referatet fra et møte som AS hadde med representanter for Veterinærinstituttet den 25. mai 2021.

I notatet kom AS med konkrete forslag til en fremgangsmåte for å etablere et fysisk 3R-senter, som han mener gir størst sjanse for å lykkes i lys av den nåværende budsjett plasseringen til Norecopa og interessen for et slikt 3R-senter fra faglig hold.

Styret diskuterte notatet, i lys av at Norecopa må raskt ta et standpunkt til denne saken for å bestemme strategi ved budsjett høringsen som den nye Næringskomitéen vil arrangere i oktober/november. Dette berører også kontakt som AS vil ha med Stortinget i høst, i forbindelse med forhandlingene mellom regjeringspartiene.

Vedtak: Styret ber sekretæren om å utarbeide et utkast til innlegg på Næringskomitéens budsjett høringsen som beskriver kun i generelle vendinger behovet for et fysisk 3R-senter og midler til 3R-forskning.

Sak 8: Referatsaker

a) 11th World Congress on Alternatives and Animal Use in the Life Sciences

- i. AS hadde fire muntlige presentasjoner om Norecopas arbeid. Opptakene av disse er, med arrangørens tillatelse, lagt ut på Norecopas Vimeo-kanal⁸. Pdf-filer med illustrasjonene fra presentasjonene er lagt ut på Norecopas nettsider:

⁷ <https://norecopa.no/about-norecopa/3r-prize>

⁸ <https://vimeo.com/norecopa>

- i. En generell oversikt over Norecopa⁹
 - ii. En beskrivelse av PREPARE¹⁰
 - iii. En beskrivelse av Norecopas Refinement Wiki¹¹
 - iv. Et innlegg om viltforskning¹²
- ii. Charles River Excellence in Refinement Award
- På kongressens siste dag ble AS tildelt ovennevnte pris, som består av en plakett og \$5 000. Et opptak av hans takketale er lagt ut på Norecopas Vimeo-kanal¹³. Han ble kjent med pristildelingen i 2020, da prisen skulle egentlig deles ut på kongressen i Maastricht i august fjor. Han har derfor rukket å bruke mesteparten av pengene (som ble plassert på Norecopas donorkonto). Dette beskrives i takketalen. Brorparten av pengene har gått til å lage Norecopas interaktive kart over globale 3R-sentre¹⁴, og et sett med animerte ikoner som han bruker i undervisningen¹⁵.

b) *Møtedeltagelse ut 2021*

AS er invitert foredragsholder hos:

- City University of Hong Kong (nettmøte), **16. september**
- Karolinska Institutet (nettmøte), **30. september**
- en nettbasert italiensk 3R-kongress,¹⁶ **1. oktober**
- ESBRA-kongressen¹⁷, Romania, **7.-9. oktober** (video-opptak)
- et nettbasert symposium i Utrecht **26. oktober**
- Scand-LAS symposiet i Tallinn, **2.-4. november**, som er et fysisk møte¹⁸
- Danmarks 3R-senters symposium, som arrangeres fysisk i København **16.-17. november**.

Se forøvrig Norecopas webinar- og møtekalender¹⁹, som oppdateres omtrent daglig, sammen med oversikter over avholdte møter²⁰ og innspilte møter²¹.

AS deltar også på en rekke webinarer arrangert av andre, hvor han forsøker å bruke enhver anledning til å profilere Norecopas ressurser under diskusjonene.

- c) Aurora Brønstad og en kollega fra Trinity College Dublin har vært redaktører for en bok med tittelen *Experimental Design and Reproducibility in Preclinical Studies*. Boken har

⁹ <https://vimeo.com/606464715>

¹⁰ <https://vimeo.com/606470758>

¹¹ <https://vimeo.com/606480055>

¹² <https://vimeo.com/606488956>

¹³ <https://vimeo.com/606496815>

¹⁴ <https://norecopa.no/global3r>

¹⁵ <https://norecopa.no/prepare-care-share-flag>

¹⁶ <https://www.centro3r.it/en/events/iii-convegno-annuale-lera-delle-3r-modelli-silico-vitro-e-vivo-promuovere-la-ricerca>

¹⁷ <https://esbra.medevents.ro>

¹⁸ <https://www.scandlas2021.ee>

¹⁹ <https://norecopa.no/meetings/webinars-and-meetings-calendar>

²⁰ <https://norecopa.no/meetings/past-webinars-and-meetings>

²¹ <https://norecopa.no/meetings/recorded-webinars>

kommet ut denne måneden på Springer forlag²². AS har et kapittel i boken med tittelen *Planning Animal Experiments*.

- d) De europeiske 3R-sentrene, som har dannet et nettverk som heter EU3Rnet, arbeider for tiden med en stor oversikt over sentrene og deres virksomhet, som skal trykkes i tidsskriftet *ALTEX*²³. Det er rikelig omtale av Norecopa i artikkelen, skrevet av AS, som har også gitt mange innspill om språklige formuleringer.
- e) To søknader til Forskningsrådet som involverer Norecopa er blitt bevilget:
- i. *Frameworks for classifying the welfare of farmed Atlantic salmon based upon the principles of severity assessment*²⁴, fra Havforskningsinstituttet. AS er satt opp i en arbeidsgruppe som skal analysere søknader om fiskeforsøk sendt til Mattilsynet. Arbeidet er beregnet til å foregå i perioden fra april 2022-mars 2024. Norecopa får tilsammen kr 200 000 (75+75+50) for de tre årene.
 - ii. *Hepatic 3D spheroids: the next generation of testing in toxicology (SPHERTOX)*²⁵. AS er medlem av Scientific Advisory Committee.

Møtet ble hevet kl. 1340.

Bente Bergersen
styreleder

Kristian Straume-Lie
styremedlem

Susanna Lybæk Thee Heggli
styremedlem

Chris Noble
styremedlem

Adrian Smith
sekretær, referent

²² <https://norecopa.no/textbase/experimental-design-and-reproducibility-in-preclinical-animal-studies>

²³ <https://www.altex.org/index.php/altex>

²⁴ <https://norecopa.no/species/fish/projects/severity-assessment-and-salmon-welfare>

²⁵ <https://norecopa.no/species/fish/projects/sphertox>